

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن گویا: ۸۸۹۲۵۴۶۷ • شماره: ۸۸۹۲۵۴۶۷ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان ها: ۷-۰۵۰۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۶۱۱۹ • تلفن ها: ۰۲۶۱۱۹۰۸۶ • توزیع: موسسه مطبوعاتی نشرگستر امروز نوین • تلفن: ۰۹۳۸۵۲۲۱۰۱۶ • چاپ: صمیم

شتر

یکشنبه ۳۱ خرداد ۱۴۰۵ • ۶ محرم ۱۴۴۸ • ۲۱ ژوئن ۲۰۲۶ • سال بیست‌ودوم • شماره ۵۴۱۴ • ۸ صفحه

اذان ظهرتهران ۱۲:۰۶ • اذان مغرب ۱۹:۴۵ • اذان صبح فردا ۳:۰۲ • طلوع آفتاب ۴:۴۹

www.sharghdaily.com

apararat:tasvirshargh

Telegram:SharghDaily

youtube:sharghdaily

twitter:sharghdaily

instagram:sharghdaily1

خانه تاریخی حسن‌زاده، از بناهای شاخص محله سراب مشهد، در وضعیت بحرانی قرار گرفته و خطر تخریب کامل آن جدی است. این بنا در تاریخ ۲۵ مرداد ۱۳۸۴ با شماره ثبت ۱۳۳۶۸ در فهرست آثار ملی ایران ثبت شده است. این خانه، نمونه‌ای برجسته از معماری مسکونی سنتی شهر مشهد با تزینات شاخص در دوره‌های قاجار و پهلوی است. عکس: مرتضی امین‌الرعایایی، ایسنا

www.sharghdaily.com

apararat:tasvirshargh

Telegram:SharghDaily

youtube:sharghdaily

twitter:sharghdaily

instagram:sharghdaily1

شهرپرنده و تمرکز مخاطرات در نزدیکی تهران

مهدی زارع

به سمت پروژه‌های انتقال آب بین حوضه‌ای و درون حوضه‌ای رفته است. خط انتقال غدیر و چاه‌های احمدآباد، شریان اصلی تأمین آب نیمه‌پایدار پرنده هستند. رینگ غدیر، آب را از منابع سطحی و مخلوط چاه‌های باکیفیت منطقه احمدآباد مستوفی و غرب تهران به پرنده منتقل می‌کند. بهره‌برداری از چاه‌های جدید در حریم بستر رودخانه‌های غرب تهران مانع از فروپاشی شبکه شده، اما خود فشار مضاعفی بر دشت‌های هم‌جوار ایجاد کرده است. طرح میان‌مدت و بلندمدت وزارت نیرو، متصل‌کردن کامل مخازن پرنده به خط انتقال قمر بنی‌هاشم شهر تهران است تا سهمیه‌ای از آب سدهای پیرامونی پایتخت -مانند سدهای کرج، طالقان و ماملوس از بازچرخانی و تبادل- به این شهر اقماری اختصاص یابد. اما چالش اساسی اینجاست که خود کلان‌شهر تهران نیز با تراز منفی آب شرب و تخلیه مخازن سدها در سال‌های خشک‌سالی اخیر مواجه است. بهره‌برداری کامل از تصفیه‌خانه‌های فاضلاب شهری پرنده و استفاده از بساب -رده کیفی بالا- برای صنایع مجاور و فضای سبز شهری موجب می‌شود تا صدرصد آب شرب ورودی صرفاً به مصارف خانگی برسد. در شهری که فاقد رودخانه دائمی است، بساب تولیدی تنها منبع آب «تجدیدپذیر و بومی» محسوب می‌شود که دبی آن متناسب با رشد جمعیت افزایش می‌یابد.

در شمال پرنده، پهنه گسله رباطکریم با راستای شمال غرب-جنوب شرق که از مجاورت رباطکریم عبور می‌کند، با سازوکار آن عمدتاً فشارشی و راستالغز، توان لرزه‌زایی با بزگای ۶.۵ دارد. گسل پرنده در محدوده کالبدی شهر جدید پرنده نیز با مشخصاتی مشابه و توان لرزه‌زایی ۶۰ سالیانه شده است. بخش‌هایی از فازهای توسعه‌یافته پرنده -فازهای ۴، ۵ و ۶- که بر روی رسوبات تک‌مرکمز بنا شده‌اند، در صورت وقوع زلزله، به دلیل تشدید شدت

یادداشت

حالا نوبت اصلاحات اساسی است

سیدجمال هادیان‌طباطبائی زواره

دوم، کوچک و چابک‌سازی ساختار دولت با انحلال یا ادغام نهادهای با وظایف موازی، تکراری یا مشابه؛ نهادهایی که وجودشان موجب افزایش هزینه‌های زاید و هدررفت امکانات و سرمایه‌های کشور شده است.

سوم؛ ایجاد «بنیاد توسعه استان‌های مرزی» با ادغام ستادها و هلدینگ‌های اقتصادی ناکارآمد درون دولت؛ بنیادی که وظیفه اصلی آن توسعه اقتصادی استان‌های مرزی خواهد بود و بار بزرگ سرمایه‌گذاری و اداره این استان‌ها را از دوش دولت برخواهد داشت.

چهارم؛ واگذاری سریع تمامی شرکت‌های اقتصادی زیرمجموعه دولت به بخش خصوصی و مردم با رعایت اصل تعارض منافع و دنظرگرفتن صرفه و صلاح بیت‌المال و بدون ایجاد هرگونه رانت برای اشخاص و جریان‌های مدعی در کشور.

پنجم؛ ترمیم، تصویب و اجرای دقیق «قانون تعارض منافع» به منظور پیشگیری از به‌وجودآمدن فضای ناعادلانه رانتی، فامیلی، عشیره‌ای و

در روزنامه اطلاعات ۲۱ خرداد گزارشی از شهر جدید پرنده منتشر شد که

از تمرکز «جمعیت سه استان ایران در شهر جدید» خبر می‌داد. جمعیت در شهر پرنده حدود ۴۰۰ هزار نفر برآورد و عنوان شده که قرار است تا دو سال بعد -۱۴۰۷- ۲۰۰ هزار نفر دیگر در پرنده مستقر شوند. آمار رسمی سرشماری در ۱۳۹۵ حدود ۹۷ هزار نفر و برآوردهای غیررسمی نشان می‌دهد که جمعیت پرنده با رشد بسیار سریعی مواجه بوده است. این رشد عمدتاً ناشی از پروژه‌های مسکن مهر و مهاجرت به دلیل قیمت نسبتاً ارزان مسکن بوده است. در یک گزارش میدانی در سال ۱۳۹۸، اشاره شده که جمعیت پرنده در شش ماه دو برابر شده و به ۲۰۰ هزار نفر رسیده بود، در حالی که زیرساخت‌های شهری برای جمعیتی حدود ۱۰۰ هزار نفر طراحی شده بود. جمعیت پرنده بیشتر از مناطق خارج از کلان‌شهر تهران جذب شده‌اند، نه از خود تهران. نزدیک به ۵۰ درصد از ساکنان پرنده برای تأمین نیازهای شغلی خود به تهران رفت‌وآمد می‌کنند که نشان‌دهنده وابستگی شدید به پایتخت است. شهر جدید پرنده کانون یکی از جدی‌ترین تعارضات میان «توسعه کالبدی شتابان» و «تاب‌آوری منابع آب» در استان تهران است. بارگذاری شدید جمعیتی ناشی از مسکن مهر و طرح‌های ملی مسکن -مانند فاز ۷ و محوطه‌های نهضت ملی مسکن- این شهر را با بحران جدی کم‌آبی روبه‌رو کرده است. شهر پرنده فاقد هرگونه منبع آب سطحی پایدار در محیط پیرامونی خود است. بخش عمده‌ای از آب بومی منطقه از چاه‌های جنوب غرب تهران و دشت رباطکریم تأمین می‌شود. سنگینی بارگذاری جمعیتی باعث افت سالانه چندمتری تراز آب زیرزمینی، شورشدن تدریجی آب چاه‌ها و افزایش فرونشست زمین در پهنه جنوب غربی استان شده است. در اوج مصرف تابستان، افت فشار شدید و قطعی‌های طولانی‌مدت -گاهی تا ۱۷ تا ۲۴ ساعت در فازهای ۴، ۵ و ۶- رخ می‌دهد. تکیه بر آب چاه‌ها، کیفیت شیمیایی و شوری آب را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد. پرنده در پهنه‌ای با متوسط بارندگی کمتر از ۲۰۰ میلی‌متر در سال و نرخ تبخیر بالا واقع شده که امکان بازتغذیه طبیعی سفره‌ها را سلب می‌کند. تنها بخش نهضت ملی مسکن با حداقل ۱۶۰ لیتر بر ثانیه و فاز ۷ به ۱۳۰ لیتر بر ثانیه دبی آب شرب جدید نیاز دارند. پیش‌بینی می‌شود نیاز آبی شهر پرنده در افق سال‌های آینده بین ۳۳ تا ۴۳ میلیون مترمکعب در سال نوسان کند که تأمین آن خارج از توان اکولوژیک منطقه است. برای جبران این تراز منفی شدید، مدیریت منابع آب

ایسنا گزارشی از صالح‌آباد تهیه کرده است؛

جایی که همه برای خرید عروسک و اسباب‌بازی به آنجا می‌روند. نکته این گزارش درباره استقبال از محصولات ایرانی در مقابل محصولات چینی است، اما مهم‌تر از آن درباره جای خالی شخصیت‌های ایرانی در بین کودکان است. هیچ خبری از حضور شخصیت‌هایی که در آثار و فیلم‌های ایرانی خلق می‌شوند، در بازار اسباب‌بازی وجود ندارد. فروشنده‌ای درباره اینکه این روزها بچه‌ها بیشتر سریع‌کدام شخصیت‌ها می‌روند؟ می‌گوید: «الان دیگر شخصیت‌های ماینکرافت و کرومی بیشتر ترند و مد شده‌اند. کسی زیاد دنبال شخصیت‌های ایرانی نیست. شخصیت‌هایی مثل اسپایدرمن و بنمن همیشه خریدار دارند، چون نمونه‌های خارجی‌شان بسیار زینا تولید می‌شوند و کاملاً شبیه شخصیت اصلی کارتون هستند. ما قبلاً کارهای ایرانی را هم داشتیم، اما مشتری وقتی می‌آمد، باز هم دنبال شخصیت خارجی بود، چون نمونه‌های ایرانی کیفیت لازم را نداشتند.»

فروشنده دل پری از وضعیت تولید داخل دارد. او حتی نام شخصیت‌های انیمیشنی جدید مثل «پسر دلفینی» یا قدیمی‌ترها مثل «شکرستان» را نشنیده و می‌گوید: «اگر تولید می‌شد، خوب بچه‌ها وقتی در تلویزیون می‌دیدند حتماً اینجا هم دنبالش می‌آمدند، اما اصلا عرضه‌های با بازار نشد.» او می‌گوید: «پلاستیک‌کارهای ایرانی واقعا خوب نیست. مشتری تکی که می‌آید، وقتی جنس ایرانی را دست می‌گیرد، با اینکه شاید کمی ارز‌تر از خارجی باشد، به خاطر کیفیت پایین و بسته‌بندی‌های مشکل‌دار، رهایش می‌کند و دنبال خارجی می‌رود. برای همین فروش اجناس خارجی ما خیلی بیشتر است. تولیدات خارجی از نظر رنگ، شکل و همه چیز جذاب‌تر هستند و بچه را مشتاق می‌کنند. از طرفی، به خاطر گرانی شدید مواد اولیه در داخل، برخی کالاهای خارجی از ایرانی هم ارزان‌تر تمام می‌شوند.»

یکی دیگر از فروشنده‌ها اما به عروسک سخت‌گویی اشاره می‌کند و می‌گوید: «الان عروسک «سارا» مد شده است؛ عروسکی که صحبت می‌کند. قبلاً مدل چینی‌اش می‌آمد که خیلی گران شد، حالا مشابهش را در داخل به اسم سارا زده‌اند که کار خوبی هم هست. البته این نمونه با عروسک‌های «دارا و سارا» متفاوت است. الان کپی‌برداری عروسک چینی در مغازه ما هست؛ مدل چینی موقع صحبت‌کردن سر و گردنش را به این‌طرف و آن‌طرف تکان می‌داد، اما عروسک سارای ایرانی دیگر آن حرکت کردن را ندارد.»

او درباره تجربه فروش کاراکترهای بومی مثل «بچه زرنگ» می‌گوید: «یک مقطعی در حد سه تا پنج ماه، بچه زرنگ خیلی مد شد؛ تلفنی، حضوری و سایتی همه دنبالش می‌گشتند. اما به محض اینکه از مد افتاد، دیگر حتی اگر مفت هم می‌دادی کسی نمی‌خرید. فروش کارهای ایرانی مقطعی است، در حالی که ما اسپایدرمن را ۱۰ سال و بن‌تن را ۱۵ سال است که مداوم می‌فروشیم. سبک‌های نگهبان هم تقریباً هشت سال است روی بورس است. مردم جنس چینی را بهتر می‌خرند. در بخش دخترانه هم فروش باریبی کمی ضعیف شده، اما کاراکتر کرومی به خاطر تبلیغات وسیع در شبکه‌ها، الان یک سال و نیم است که بازار را گرفته و حتی چادر و چترش هم آمده است.»

یکی دیگر از فروشنده‌ها می‌گوید: «مشتریانی هستند که سراغ تم ایرانی را بگیرند؛ مثلاً از هر صد نفر، ۱۰ نفر دنبال کار ایرانی هستند. ما این تقاضا را به گوش تأمین‌کننده‌ها و تولیدکننده‌ها می‌رسانیم و سفارش می‌دهیم، اما با توجه به هزینه‌های بالای تولید و کم‌بودن تعداد مشتری نسبت به کارهای خارجی، رغبتی برای تولید این تم‌ها ندارند. قبلاً کارهای محدودی بود اما دیگر تولید نکردند. الان تم‌های ایرانی ما محدود شده به مناسبت‌های رسمی مدارس مثل جشن تکلیف، جشن الفبا و جشن آب.» او ادامه می‌دهد: «مثلاً تم جشن تکلیف ما، از نظر کیفیت و طراحی گرافیکی متأسفانه با تم خارجی مانند باریب اصلاً قابل مقایسه نیست. دختربچه‌ها دنبال جذابیت بصری هستند. اگر محتوای خوبی تولید شود و طرح‌های گرافیکی قشنگ و پسند دل بچه زده شود، حتماً کار ایرانی را انتخاب می‌کنند. به نظر من در این حوزه کم‌کاری زیادی شده است.»

گزارش خوانی

این بیماری را جدی بگیرید

هر روز در کوچه‌ها و خیابان‌های شهرها، صحنه‌هایی از مهربانی مردم با حیوانات ولگرد دیده می‌شود؛ افرادی که از سر دلسوزی برای سگ‌ها و گربه‌های بی‌صاحب غذا می‌گذارند یا تلاش می‌کنند به آنها نزدیک شوند. اما پشت این تصاویر احساسی و دلنشین، تهدیدی پنهان کمین کرده است؛ تهدیدی به نام هاری؛ بیماری‌ای که پس از بروز علائم، هیچ راه گریزی از مرگ برای مبتلایان باقی نمی‌گذارد.

آمارها نشان می‌دهد در سال ۱۴۰۴، تعداد شش‌هزارو ۳۵۱ مورد حیوان‌گزیدگی فقط در خراسان شمالی ثبت شده است؛ آماري که نشان می‌دهد هاری یکی از مرگبارترین بیماری‌های مشترک بین انسان و حیوان است و زمانی که علائم آن ظاهر شود، مرگ بیمار تقریباً قطعی خواهد بود. تنها نقطه ضعف این بیماری، پیشگیری بهموقع است. اگر فرد پس از گزش حیوان مشکوک، سریع و درست اقدام کند، می‌توان زنجیره مرگ را شکست و از بروز بیماری جلوگیری کرد.
باین‌حال، یکی از رفتارهایی که ناخواسته به افزایش خطر منجر می‌شود، غذا دادن به حیوانات ولگرد است. اقدامی که در نگاه نخست، نشانه مهربوری و انسانیت به نظر می‌رسد، ولی در عمل می‌تواند موجب تجمع سگ‌ها و گربه‌های ولگرد در مناطق مسکونی و افزایش احتمال تماس و گزش انسان‌ها شود. هرچه تجمع این حیوانات بیشتر شود، احتمال بروز حیوان‌گزیدگی نیز افزایش خواهد یافت و در نتیجه، خطر انتقال بیماری بیشتر می‌شود.

هاری شاید یکی از معهود بیماری‌هایی باشد که هنوز هم پس از ظهور علائم، تقریباً صددرصد کشنده محسوب می‌شود. همین ویژگی، آن را به یکی از هولناک‌ترین بیماری‌های شناخته‌شده برای بشر تبدیل کرده است. کارشناسان سلامت می‌گویند در صورت گزش یا حتی خراش ناشی از حیوان مشکوک، زمان حکم طلا را دارد. نخستین اقدام، شست‌وشوی محل زخم با آب و صابون به مدت ۱۵ تا ۲۰ دقیقه است؛ اقدامی ساده که می‌تواند میزان ویروس را به شکل درخور توجهی کاهش دهد. پس از آن نیز مراجعه فوری به مراکز درمان و پیشگیری هاری ضروری است؛ مراکزی که در شهرستان‌های مختلف خراسان شمالی به صورت شبانه‌روزی و رایگان خدمات واکسیناسیون و درمان را ارائه می‌دهند. در این میان، آنچه بیش از هر چیز اهمیت دارد، آگاهی عمومی است. بسیاری از قربانیان هاری نه به دلیل نبود امکانات درمانی، بلکه به علت بی‌اطلاعی، سهل‌انگاری یا تأخیر در مراجعه، فرصت نجات را از دست می‌دهند. هاری شوخی‌بردار نیست و این بیماری مرگبار می‌تواند از طریق گزش سگ، گربه، روباه، گرگ و سایر پستانداران به انسان منتقل شود. در استانی مانند خراسان شمالی که حدود ۴۴ درصد جمعیت آن در روستاها زندگی می‌کند و تماس با حیوانات بیشتر است، آگاهی و رعایت نکات پیشگیرانه اهمیت دوچندانی دارد. شاید مهربانی با حیوانات، یکی از زیباترین جلوه‌های انسانیت باشد، اما زمانی که این مهربانی بدون آگاهی و رعایت اصول ایمنی انجام شود، می‌تواند به تراژدی تبدیل شود.

این پرسش همچنان باقی است که چرا انسان‌ها با وجود آگاهی از خطرات احتمالی، همچنان به حیوانات ولگرد نزدیک می‌شوند، نه تنها غذا می‌دهند و حتی آنها را نوازش می‌کنند؟ یک پزشک و کارشناس حوزه سلامت در گفت‌وگو با ایرنا، ریشه این رفتار را ترکیبی از «عاطفه انسانی، حس ترحم و پیوندهای فطری انسان با حیوانات» می‌داند. ریشه‌های حیوان‌دوستی در ترکیبی از احساسات انسانی، ترحم اجتماعی و کمبود آگاهی عمومی نهفته شده که نیازمند آموزش جدی است.

مهدی کیوان می‌گوید: «حیوان‌دوستی ذاتا یک رفتار مثبت و انسانی است، اما زمانی که این احساس بدون آگاهی و آموزش صحیح باشد، می‌تواند به یک رفتار پرخطر تبدیل شود. بسیاری از افراد تصور می‌کنند چون حیوان آرام است یا ظاهری بی‌آزار دارد، پس خطری وجود ندارد؛ در حالی که بیماری‌هایی مانند هاری هیچ ارتباطی با ظاهر حیوان ندارند.»

این پزشک با اشاره به افزایش تماس انسان با حیوانات ولگرد در محیط‌های شهری ادامه می‌دهد: بخشی از این رفتار به احساس تنهایی اجتماعی، کمبود آموزش‌های عمومی و حتی عادت‌های فرهنگی برمی‌گردد و مردم گاهی با نیت خیر، اما بدون شناخت خطر، به حیوانات نزدیک می‌شوند. هاری از آن دسته بیماری‌هایی است که فرصت اشتباه نمی‌دهد.

بقایای جسد «میلان کوندرا»، به همراه همسرش «ورا»، در «برنو» شهر زادگاهش به خاک سپرده شد. «کوندرا» در جولای ۲۰۲۳ در آپارتمان خود واقع در پاریس در ۹۴سالگی درگذشت. همسرش کوزه‌ای حاوی خاکستر او را تا زمان مرگ خود در سیمتبر ۲۰۲۴ در خانه نگهداری کرد. «آنتوان گالیمار»، ناشر فرانسوی نیز کوزه‌های حاوی خاکستر «کوندرا» و همسرش را به زادگاه این نویسنده آورد؛ زیرا «کوندرا» تمایل داشت در آنجا به خاک سپرده شود. مراسم تدفین در حلقه‌ای محدود از اعضای خانواده و دوستان برگزار شد. این نویسنده سرشناس، پس از مهاجرت از چکسلواکی تحت حاکمیت کمونیست‌ها در سال ۱۹۸۱، شهروند فرانسه بود. او هرگز موفق به دریافت جایزه نوبل نشد.

تا ۲۰ مرداد شهریهِ امسال ۲۱ هزار مدرسه و ۲۰ هزار مرکز علمی آزاد تعیین و اعلام خواهد شد. این در حالی است که آموزش و پرورش از برخورد با هزار ۳۰۰ مدرسه متخلف خبر داده است و حدود ۹۷۰ مدرسه به صورت موقت تعطیل شده‌اند. هفت آیت‌م برای تعیین الگوی شهریهِ مشخص شده و شهریهِ پیشنهادی در فرایند استانی و شورای تعیین شهریهِ بررسی می‌شود. سال گذشته کف شهریهِ برای دوره ابتدایی ۲۰ میلیون تومان، برای دوره متوسطه اول ۲۲ میلیون، برای دوره دوم متوسطه ۲۵ میلیون و برای هنرستان‌های فنی و حرفه‌ای ۲۸ میلیون تومان بود که میزان افزایش شهریهِ امسال به مقدار سال قبل اضافه می‌شود.

یونسف در جدیدترین گزارش خود اعلام کرد: از زمان اعلام آتش‌بس با اسرائیل که حدود هشت ماه از آن گذشته است، هر روز یک کودک فلسطینی در غزه کشته می‌شود. یونسف آتش‌بس را «نومه‌ی بی‌رحمانه و مرکب‌ار» توصیف می‌کند؛ زیرا اسرائیل همچنان به منطقه محاصره‌شده حمله می‌کند. از مهر ۱۴۰۴ دست‌کم ۲۶۵ کودک فلسطینی کشته شده‌اند. این هفته یک پسر دوساله توسط نظامیان اسرائیلی مورد اصابت گلوله قرار گرفت و یک پسر ۱۳ساله در داخل چادرش و یک پسر پنج‌ساله و پدرش کشته شدند و این روند ادامه دارد. در این مدت، بیش از ۲۰۰ کودک نیز مجروح شده‌اند که بسیاری از آنها زخم‌های ویرانگری دارند.

۲ سال

۹۷۰ مدرسه

۲۶۵ کودک